

WGOŚ.0003.0018.2023
D2023.06.02190

Kalisz, 23.06.2023 r.

Pan
Leszek Ziábka
Radny Rady Miasta Kalisza

Szanowny Panie Radny,

w odpowiedzi na interpelację z 12.06.2023 r. w sprawie historycznego skweru Rozmarek w Kaliszu informuję, że na bieżąco prowadzimy prace związane z utrzymaniem tego miejsca w należytym stanie.

W ubiegłym roku uporządkowano istniejący drzewostan, poprawiono strukturę podłoża oraz nawieziono nowe. Posadzono 340 róż wielokwiatowych i 5 lip drobnolistnych oraz założono trawnik. Zamontowano również system automatycznego nawadniania, co znacznie ułatwia pielęgnację roślinności. Kostka brukowa wzdłuż ściany budynku Urzędu Skarbowego została na nowo przełożona, uzupełniono jej braki oraz wyprofilowano teren. Odnowiono również siedziska ławek na terenie skweru.

Na zlecenie Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Kalisza realizowane są prace związane z bieżącym utrzymaniem i pielęgnacją zieleni, w tym uzupełniana jest kostka brukowa. Wykonany zostanie również przegląd instalacji elektrycznej celem zweryfikowania usterki oświetlenia.

Nie planujemy wymiany kostki brukowej na skwerze Rozmarek.

Dziękuję za zainteresowanie.

Z wyrazami szacunku
w z. Prezydenta Miasta Kalisza
/.../
Grzegorz Kulawinek
Wiceprezydent Miasta Kalisza

Leszek Ziábka
Klub Radnych PiS
Rada Miasta Kalisza

Kalisz dnia, 12.06.2023 r.

Sz. Pan
Krystian Kinastowski
Prezydent Miasta Kalisza

Szanowny Panie Prezydencie,
zgodnie z paragrafem 27 Statutu Miasta Kalisza, składam interpelację w sprawie historycznego skweru Rozmark w Kaliszu.

Rozmark (potocznie nazywany przez mieszkańców Kalisza Rozmarek), to skwer historyczny znajdujący się u zbiegu ulic Targowej i Przechodniej, na terenie dawnej dzielnicy żydowskiej, w sąsiedztwie nieistniejącej dziś synagogi. Nazwę tą skwer otrzymał w 2011 roku, dzięki staraniom Kaliskiego Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, pochodzi ona od spolszczenia żydowskiego słowa „Rozenmarkt”, które w języku jidysz znaczy „targ różany” lub „targ koński”.

Plac ten, to miejsce upamiętnienia obecności społeczności żydowskiej w historii Kalisza, którego najstarsze ślady sięgają wieku XII, czasów panowania Mieszka III Starego. Skwer ten powstał na zlecenie Miasta Kalisz w setną rocznicę zniszczenia, przez wojska niemieckie w 1914 roku „grodu nad Prosną”. Projekt autorstwa architekta T. Wiekery, upamiętnia nie tylko społeczność żydowską Kalisza, ale także tragedie miasta w początkach pierwszej wojny światowej. Miejsce to pokazuje najtragiczniejsze chwile w dziejach miasta. Zdjęcia z 1914 r. wkomponowane w tzw. gabiony, to jest ozdobne elementy architektoniczne w formie prostopadłościanów zbudowanych z siatek wypełnionych symbolicznie kawałkami

cegieł. Z kolei umieszczony w posadzce z kostki granitowe, odlew w brązie ze znakiem Kalisz-Feniks, wskazuje na symboliczny charakter tego miejsca. Na skwerze znajduje się także tablica upamiętniająca kaliskich Żydów, ustawiona w pobliżu miejsca gdzie kiedyś znajdowała się żydowska synagoga.

Mając na uwadze duże znaczenie tego historycznego miejsca w dziejach Kalisza, zwracam się z prośbą o należytą dbałość placu historycznego Rozmark (odnowienia ekspozycji, pielęgnacja zieleni i nowe nasadzenia, naprawa oświetlenia, odnowienie siedzisk) oraz przełożenie i uzupełnieniu kostki granitowej, głównie w części północno-wschodniej placu, w okolicach budynku byłej szkoły wyznaniowej Talmud Tora, gdzie jeszcze niedawno mieściła się siedziba Urzędu Skarbowego, która ulega zniszczeniu. Przy pracach związanych z przełożeniem kostki brukowej, można zaznaczyć w przestrzeni poziomej, używając innej koloru lub gabarytów kostki, przebieg odkrytych w 2014 roku fundamentów synagogi. Prace te niewątpliwie przyczyniłyby się do odnowienia placu i zaakcentowania w przestrzeni historycznej miasta znalezisk archeologicznych *in situ*.

Z wyrazami szacunku

Leszek Ziábka